

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 17.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 225. Na pošt. na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
23. travnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglaše, koji se više puta uvrtaju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pišma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Sto sprečava naobrazbu obrtničkog podmlatka.

Piše B. Cvijanović, kot. pristav.
(Svršetak)

To je ponukalo i naše obrtnike na razmišljanje, kako da se za budućnost osigura što valjaniji i sposobniji obrtno-zanatlijski podmladak, te je „Savez hrv. obrtnika“ okupljen na svojoj lijepo posjećenoj glavnoj skupštini u Brodu, dana 25. ožujka t. g. zaključio, obratiti se posebnom predstavkom na vis. kr. zem. vladu u Zagrebu, i zamoliti je, da se što više od strane vlade i drugih odgovornih faktora posveti skrbi i pažnje što potpunijem i svrsi shodnijem obrtnom školstvu.

Dali će se i usprkos najbolje intencije odgovornih faktora postići ikakav rezultat, ako sami obrtnici i nehotice rade, proti naobrazbi obrtno-zanatlijskoga podmlatka, — to sumnjam.

Šta koristi kod nas uvodjenje posebnih stručno-naučnih tečajeva, ako mnogi obrtnik danas nije voljan stati naučnika niti u šegrtsku školu, te i ako ga šalje, čini to jedino iz bojazni radi odgovornosti pred nadležnom obrtnom oblasti.

Svaki obrtnik mora doći do te spoznaje, da naučnik nije sredstvo za iscrpljivanje, da je on budući njegov staleški drug, i da će valjano odgojeni, stručno spremni i naobraženi obrtno-zanatlijski podmladak, dati u budućnosti valjane i stručno spremne majstore.

Da će tim važnost i položaj cijeloga obrtnoga staleža porasti, o tom ne ima sumnje.

Zato držim, da će i naši samoborski obrtnici, shvaćajući svoju zadaću i staleški položaj, s obzirom na odgoj obrtno-zanatlijskoga podmlatka, nastojati, da mu pruže nesamo što bolju i solidniju stručnu spremu, nego mu također podadu prilike, da zadobije i neku općenu naobrazbu, redovitim polaskom šegrtske škole.

Polazak šegrtske škole od prijeko je potrebe za svakoga naučnika, jer tamo dobiva najelementarniju općenu naobrazbu, koja će mu biti podlogom za daljnju izobrazbu i njegovo naučno usavršenje.

Ovaj sam članak napisao, jedino u svrhu, da upozorim našega obrtnika na valjani odgoj i stručnu naobrazbu našega obrtno-zanatlijskoga podmlatka, te na osobitu važnost redovitoga polaska šegrtske škole.

Desetogodišnjica Pučke čitaonice.

Na Uskrsnji ponedjeljak proslavljena je desetogodišnjica ovdajše Pučke knjižnice i čitaonice. Proslava je uspjela na općeno zadovoljstvo i točno prema odredjenom programu. U pol 10 sati prije podne započela je svečana glavna skupština društva. Otvorio ju je potpredsjednik g. Slavko Sek, koji ističe svečani momenat, koji je članove danas sakupio u druž. prostorije. Raduje ga, da se danas gotovo svi članovi nadjoše na okupu, a žali, što zaslužni druž. predsjednik g. Filipić ne može radi bolesti prisustvovati ovoj slavi. Predlaže, da mu skupština odašalje telegrafski pozdrav u zagrebački sanatorij, gdje leži bolestan. (Prima se, sa burnim — „Živio predsjednik!“)

Tajnik Janko Kompare pročitao je spomen-spis društva, u kome se osvrtje na rad i prilike ove kulturne institucije kroz posljednjih 10 godina.

Nakon njegova izvještaja podijeljene su diplome počasnim članovima: Antunu Filipcu, koji je kao takav imenovan po skupštini od 8. siječnja o. g. te Mirku Klečiču, Vjekoslavu Juratoviću i Miji Noršiću, italcu diplome za 10 godišnje članstvo. — Utemeljiteljima Gjuri Kocjaniću, župniku i Vjekoslavu Noršiću, kapelanu, podijeljene su naknadno diplome, pošto su već prijašnjih godina imenovani počasnim članovima.

O popravku starog grada.

Osobito veliki odroni nalaze se na dnu pročelnoga zida između kapelice i kule kraj ulaza i na spojnome zidu obih južnih okruglih kula. Nešto manji odroni vide se na zidu između kule na ulazu i jugozapadne četverokutne kule, pa na zidu između ove kule i srednje okrugle kule. Zidovi samih kula imaju samo neznatne odrone izuzevši jugo-zapadnu četverokutnu kulu, (onu, koju kani „Salmić“ popraviti) koja je jako oštećena. Najopasnije mjesto je spomenuti pročelni zid, koji je vrlo visok, a samo je djelomično osnovan na pećini. S ovim su zidom imali vlasnici grada neprilika još onda dok se je stanovilo u gradu, što se vidi po naknadno dograđenim potporijama i raznim podzidavanjima.

Kako su i ovi davni popravci već razlikovali, trebalo bi prva i glavnu brigu posvetiti osiguranju ovoga zida. Trebalo bi to učiniti već iz estetskih razloga, jer bi propadću ovoga zida stari grad izgubio lice jedinstvene gradjevine, te bi izgledao više kao skup nezavršenih kula. A moralo bi se to učiniti i zbog sigurnosti šetalaoca i posjetnika gradine jer što dalje napreduje odronjivanje temelja to veća je opasnost da se uruši čitav ovaj ogromni blok.

Za posjetnike staroga grada je već i sad opasan zid između obih južnih okruglih kula. Taj je zid sama podrova, a i gornja mu je konstrukcija slaba, te je dovoljan jedan neoprezan korak da se čovjek sunovrati u dubinu. Bezuvjetno bi trebalo

tablicom na zgodnu mjestu posjetnike upozoriti na tu pogibelj i samo mjesto drvenom rampom zatvoriti. Samo uzdržavanje ovoga zida nije od osobite važnosti jer je zid relativno nizak, sakrit šumom, a ne ugrožava šetalište jer je upravo na protivnoj strani.

Klimav je i spojni zid između pročelne stijene i srednje južne (okrugle) kule. Velikom provalijom na onome mjestu, gdje je nekoć bio balkon izgubio je taj zid svezu s pročelnim zidom i tako stoji na pećini gotovo sam o sebi. Kako je i onaj zid od ne manje estetske važnosti kao i pročelni zid, trebalo bi ga svakako spasiti od propasti, što bi se dalo, osim podzidanjem temelja, učiniti i tim da se učvrsti njegova sveza s kulom i pročelnim zidom.

Sva ova tri zida trpe osim od spomenutih već zala (odronjivanje vrhova i temelja) još i na tome, što na njih pritištu svi preostali svodovi nekadašnjih hodnika, dvorana, pivnica i inih prostorija, što su se nalazile između njih. Na ovim svodovima leži sva rušina (šutovina) triju spratova, sav razbijeni crijep krovova, a sva se ta težina još uvijek povećava odronjivanjem sa zidova i stvaranjem zemlje od otpadaka drveća i trave. Da je taj pritisak za zidove, kojima su upravo na protivnoj strani oslabljeni temelji, vrlo opasan, nije potrebno posebice tumačiti.

Po svemu što je do sad rečeno jasno je koji su poslovi oko uzdržanja staroga grada najprebitiji i najvažniji. Prije svega: podzidanje temelja na svim oštećenim mjestima. Kod te sgođe trebalo bi svakako podzidati i pećinu ispod temelja kule, u kojoj je

kapelica. Ova je pećina, kako se i sad razabire, bila podzidana i tek nedavno je — valjda ljudska ruka izvadila iz pukotina pećine uzidano kamenje. Ruku o ruku s ovim poslom valjalo bi poduzeti učvršćivanje prozornih otvora i gornjih rubova zidova, kojima bi trebalo dati kosinu od betona da se zapriječi razorno djelovanje oborina (kiše, snijega, smrzavanja). Odje je među zidovima razorena sveza, trebalo bi je opet barem djelomično izgraditi. Ramena u tu svrhu imade u samoj gradini dosta. Slabija mjesta zidova morala bi se učvrstiti željeznim prečkama i šipkama. Izravnjivanje gornjih rubova zida ne preporuča se, jer bi tim gradina izgubila mnogo na svojoj slikovitosti.

Sva vegetacija, što raste na zidovima i svodovima, morala bi se temeljito uništiti da svojim korjenjem i dalje ne rastjerava zidove. Poštediti bi se mogao jedino bršljan (kojega ima vrlo malo) jer on ne tjera duboko korjenja, a daje stijenama lijep urea.

Odmah poslije toga trebalo bi započeti s odstranjivanjem rušine (šutovine) po cijeloj gradini. Ova je posao od zamašne važnosti nesamo s razloga, kojega sam već spomenuo, da se nalme odterete svodovi i tako smanji kosi pritisak na zidove, nego i zato da se uzmogne regulirati otok vode iz gradine. Kiša i otopljeni snijeg raziljeva se po rušini kojekuda i traži izlaz između kamenja zidova, te se upravo u tome imade tražiti razlog onomu tako opasnom odronjivanju zidova iznad temelja.

(Nastavi č. 22.)

Župnik Gjuro Kocijanić u Novi gradu kraj Karlovca pozdravio je društvo brzojavnom čestitkom.

Odb. Mirko Kleščić zahvaljuje na počasti, pa se oduševljenim riječima sjeća svih važnih i značajnih momenata u životu ovoga društva, zatim uzimlje riječ član Vlatko Presečki, koji govori o instituciji pučkih knjižnica uopće, te naglasuje povoljne rezultate i utjecaje, što ih one radjaju u narodu.

Poslije dovršene skupštine, otputilo se društvo uz pratnju glazbe sastavljene od domaćih diletanata, u crkvu oo. franjevac, gdje je prisustvovalo svečanoj misi zahvalnici, koju je odslužio gvardijan veleč. g. Akurije Križan. Pod misom pjevalo je skladno hrv. pjev. društvo „Jeka“ hrv. misu. U lijepoj, svečanoj i impozantnoj povorci, vratilo se društvo od mise, a veseli zvukovi koračnica živo odjekivahu po ulicama našega trgovišta. Članovi društva bijahu od gradjanstva cijelim putem oduševljeno pozdravljani.

Uveče bijaše koncert s diletantskom predstavom u „Panzionu“. Dvorana bijaše dupkom puna našeg domaćeg gradjanstva, a svuda je vladalo svečano raspoloženje. Koncert su otvorili tamburaši društva pod ravnanjem svog marnog zborovodje g. Strmolija, te su bili nadareni burnim pjeskom. — Odjica Levak deklamovala je vrlo lijepo proslav, što ga je za ovu zgodu spjevao Bogumil Toni, a koji donosimo na drugom mjestu. Nadarena je krasnom kitom cvijeća. Naša „Jeka“, koja je istupila u Novakovo „Ah tamo“ pod ravnanjem g. Buzine oduševila je općinstvo svojom točnom izvedbom. Iza kraćeg odmora prikazali su nam članovi društva šaljivu igru od Kosa: „Seljaci u gradu“. Odjica Dragica Erbežnik, koju smo već višeput imali prilike vidjeti na daskama, i ovaj put je vrsno riješila svoju zadaću. I ona je za svoju lijepu igru i trud nadarena kitom cvijeća. G. Turovec zadovoljio je općinstvo posvema, a g. Noršić izazvao je kod pojedinih scena buru smijeha, te je vrlo dobro i naravno prikazao seljaka Treputića. G. Mahović vješto je svoju ulogu odigrao. G. Strgar uložio je također truda u svoju igru.

Poslije je slijedio ples uz svirku tamburaškog zbora, a članovi koji se nijesu predali u naručaj plesa, sakupili se kod prijateljskog stola, gdje je pala mnoga i oduševljena zdravica.

Tako je krasno, ali i dostojno proslavljena desetogodišnjica ovoga društva, koje uživa sa svoga rada općene simpatije u našem gradjanstvu.

PROSLOV.

prigodom desetogodišnjice „Pučke čitaonice“. Spjev. Bogumil Toni. — Govorila nasveč. koncertu gđica Julka Levak.

U dragom nam rodnom domu,
što s ljepota čarnih slovi,
što ih davno opjevaše
ljupki stih Preradovi,

Odje je prvi zanos nič
ilirskoga rodoljublja,
a prosvjeti roda našeg
palila se mnoga zubija.

Odje na guslam Livadića
oglasi se tanka žica,
i zamijela diljem doma
sveta pjesma budilica.

da ga diže i sokoli
i putem ga čistim vodi,
kud se kroči i dolazi
i k prosvjeti i slohodi.

U tom dragom rodnom domu,
da prosvjeti pučkoj služi
domoćca naših kita
u kolo se jedno združil.

I stadoše molit lijepo
rodoljube na sve strane,
da im šalju bijele knjige
makar davno pročitane.

A i sami priložiše
mnogu žrtvu, mnoge trude
za prosvjetne ideale
i za sreću rodne grude. —

Oživjelo društvo krasno,
svome cilju kroči smjelo;
ustrajnosti, radu njegovom
raduje se mjesto cijelo.

Tu se knjigom prosvjetlije
naša mladost, — uzdanica,
a uz pjesme jasne zvuke
javlja sitna tamburica.

Danas mu je deset ljeta,
deset ljeta marna rada;
kliče duša, ori pjesma
i kucaju srca mlada.

Deset ljeta, što revnuje
za prosvjetu svoga kraja,
i razvija barjak svijetli
na čast svoga zavičaja.

O prosvjeto, silo svijeta!
tvoja iskra puna žara
gdje se širi, tu se domu
budućnosti temelj stvara.

Naprijed samo! Rad i sloga
pobjedi, nas vodit mora.
Naprijed braćo, za spas doma
i na diku Samobora!! —

Domće vijesti.

Lječilišna glazba. Kako smo već javili, uzet će i ove godine gđja. pl. Sauer glazbu za svoj hotel, u kome nastavaju najviše pacienti ovdajšnjeg Hidropatskog zavoda. Glazbeni zbor, koji će sastojati od 7 članova, svirat će danomice prije podne 1 sat, a poslije podne ili uveče 2 i po sata. 5 glazbenika svirat će gusle, 1 klavir, a 1 frulu. Pokus ove male glazbene harmonije održan je prošlog tjedna u Zagrebu, pa je, kako čujemo, vrlo dobro ispao, tako da bi ovaj zbor mogao potpuno zadovoljiti goste i bolesnike u ovdješnjem Panzionu. Glazbenici, koji su svi članovi kazališne glazbe u Zagrebu, dolaze u Samobor najkasnije početkom srpnja, a ostaju ovdje 2 i po do 3 mjeseca prema prilikama i potrebi sezone.

Raspisani registar tec. IV. razreda obredjen je za godinu 1911. te se izlaže kroz 8 dana na svačiji uvid. U roku od 15 dana za izvješjenja registra, imaju porezovnici, koji drže, da im je previsoko odmjeren porez, pravo priziva na nadležno financijsko ravnateljstvo.

Promet na samoborskoj željeznici. U siječnju ove godine imala je samoborska željeznica prihod K 8334. U godini 1910. unišilo je u istom mjesecu K 6695. Prema tomu je veći prihod bio za K 1639.

Fanfara. Hrvatski „Sokol“ u Samoboru osnovao je svoj glazbeni odjel tako zvanu „Fanfara“. Ovih dana su fanfare prispjele, koje sastoje od 8 glazbila, te su naručene iz Češke za svotu od K 374, koju su sokolaši sakupili među samoborskim gradjanstvom. Učiteljem za poučavanje „Fanfare“ bit će, Samoborac, gosp. Aloja Pirnat, narednik kod domobranske glazbe i učitelj zagrebačke Fanfare.

Vježbe će se započeti već danas, dozvolom zapovjedništva vatrogasnog društva, u prostorijama vatrogasnog spremišta.

Novi vozni red. Od 1. svibnja staje na snagu novi vozni red na samoborskoj željeznici, koji je sada izdan tiskom i porazdijeljen. Taj je red znatno promijenjen, o čemu smo već mi izvjestili u jednom od prijašnjih brojeva. Upozorujemo općinstvo na ove promjene.

Prodaja kuće. Vijećanje zastupstva, da ustupi kao gradilište školski vrt za cijenu od 5000 K generalu Žuncu, koji bi imao na njem podići vilu, već je poznato našim čitačima. Donijeli smo i odluku županijske oblasti o zaključku zastupstva. Pitanje će ovo sada ispasti s dnevnoga reda, jer je samo po sebi riješeno time, što je general

Žunac napustio misao kupnje gradilišta od općine i ovih dana kupio krasnu i moderno uređenu kuću od gosp. Szengyörgya u Šmidhenovoj ulici. General g. Žunac nastanit će se stalno u Samoboru.

Dani za ubiranje poreza. Kr. zem. vlada izdala je naredbu, prema kojoj će općine morati odrediti stalne dane za ubiranje poreza. Ti će se dani odrediti prema prilikama pojedinih mjesta i inim mjesnim okolnostima. Kot. oblasti su pozvane, da nakon saslušanja općinskih poglavarstva podnesu u tom pogledu shodne prijedloge.

Skola u Pavučnjaku. Općinsko zastupstvo u Sv. Martinu zaključilo je svojedobno gradnju škole u Pavučnjaku. Ta bi škola imala biti dvorazredna. Kako je općina znatne troškove imala sa novogradnjom škole u Rakov Potoku, ne bi tako lako smogla sredstva za gradnju nove škole u Pavučnjaku. Uslijed toga će županijska oblast dati općini sv. Martin nužni zajam uz 5 posto i uz godišnju otplatu od 1000 K.

Kako je ovo povoljna ponuda, općina će je bez sumnje prihvatiti, pa bi se tako imalo naskoro pristupiti novogradnji škole u Pavučnjaku.

† **Marija ud. Cesar rođ. Lopašić.** Uoči uskršnjih blagdana umrla je u Zagrebu Marija Cesar udova i za pok. ljekarnika samoborskoga, Marka Cesara, u 53. godini života. Pokojnicu oplakuju dvije kćeri i dva sina, medju njima kot. pristav g. Dr. Vladimir Cesar. — Laka joj zemlja!

† **Gjuro Zorman,** kolarski obrtnik i posjednik, u Samoboru umro je u srijedu poslije podne nakon duge i teške bolesti navršivši 79 godina života. Sprovod mu je bio u petak prije podne uz saučesće znatnog broja gradjanstva. Oplakuju ga 2 sina i 2 kćeri. Laka mu zemlja!

Nadjen zlatni sat. Magdalena Padarčić prijavila je redarstvu i predala jedan ženski zlatni sat sa lančićem, kojeg je našla u Jurjevskoj ulici. Sat je bio gdje. Fističić, koja ga je podigla kod trg. poglavarstva.

Gradjevna dozvola podijeljena je g. Milanu Langu za gradnju kuće (visoki parter) na njegovu posjedu u Sv. Heleni.

Stavnja u Samoboru. Od ponedjeljka do uključivo petka trajala je stavnja u Samoboru za naš kotar. Momci okićeni uz vesele popijevke dolazili su u Samobor da stupe pred stavno povjerenstvo. Stavnja se obdržavala u ženskoj stručnoj školi u Šmidhenovoj ulici.

Od 779 obvezanika pridošlo ih je k stavnji 304. Od ovih je proglašeno sposobnima 78, od ovih je 14 uvršteno u doknadnu pričuvu, a 1 je jednogodišnji dobrovoljac. — Nesposobnim za oružje proglašeno ih je u III. dobnom razredu 87, a iz svih razreda 209. — Kod osmorice konstatovana je trajna nesposobnost za svaku vojnu službu.

Iz samog Samobora uzeto je u vojaku 15 mladića.

Koze sanske pasmine, koje je općina naručila ne će prisojeti, jer ih više nema zem. vlada na zalih.

Za siromašnu školsku mladež trg. Samobora darovao je g. Vilim Pavlović, bilježnik opć. Podvrh 5 K, umjesto vijenca na odar pok. Ivana Pavlovića.

Iseljenje u Ameriku. Iz samoborskoga kotara iselilo se u Ameriku u prošlog godini 229 osoba. Od 15 kotara u području županije zagrebačke, naš se kotar — po broju iseljenja — nalazi na petom mjestu.

Popis domaćih životinja u Samoboru obavijen je u određenom roku. Popis je obavljao u području trg. Samobora redarstveni povjerenik g. Paljuka. Po tome popisu imade u Samoboru 402 komada goveda i 566 kom. svinja.

Posjekao tuđa drva. Pavao Marović, dječak od 15 godina posjekao je više grabovih stabala u šumi Janka Makaruna u Galgovu. Prijavljuje se kot. sudu.

Sadjenje smreka. Ovoga se proljeća p. sadilo u samoborskom kotaru preko 30.000 komada starih od 3—5 godina. Te smreke potiču iz stručno uređenoga vrta iz Osretka gdje ih uzgajao ovokot. šumar dr. Vučković na račun hrv. komercijalne banke. Od tih smreka uzela je općina Samobor 15.000 komada te ih zasadila na Stražniku i Anisperivoju. Zemljišna zajednica u Lučkom uzela je 10.000 komada, a preostatak je upotrebljen po privatnicima većinom iz Samobora.

Sa vrlo lijepim i izabranim smrekama uredio je dr. Juratović oko svog lječilišnog zavoda živu ogradu, koja će dati okolišu samog lječilišta ugodan i prijatan izgled. Konačno nam je izvijestiti, da je u Samoboru za poljevanje privatnih vrtova posadjeno do 1000 kom. visokih smreka od 2—4 m.

Vodopravna rasprava u Stojdragi. Javljaju nam odanle: Uslijed odredbe kr. županijske oblasti održana je u Stojdragi vodopravna rasprava u svrhu uređenja zdenca zvanoga „Studenac“ i to na dan 11. travnja.

Doprinosbenu je raspravu vodio kot. upravitelj iz Jaske, I. Mahin, kojoj je prisustvovao kao tehnički izvjestitelj kr. kot. inžinir Baldauf. — Prema predloženoj osnovi imalo bi se vrelo „Studenac“ urediti tako, da se zabitno i siromašno selo Stojdraga osigura potrebitom količinom zdrave i pitke vode. Zasnivanje radnje obuhvata uređenje vrelišta, sabirališta i izljevišta. Za očuvanje nesmetanoga opstanka i uzdržavanje čiste vode je potrebito, da se oko cijele naprave izvlasti kompleks od 3—4 hektara kao zaštitni prostor. Trošak je proračunan na iznos od 5000 K, od koje svote otpada 628 K na ručne radnike, a na vozne težake 320 K, svega daklem 948 K. Ovu su svotu kao relutum u novcu voljni na sebe uzeti stojdraški župljani, no budući da su siromašni, namirit će tu svotu putem zajma, koji se imade tijekom 6 godina isplatiti.

S uredjenjem vrela otpočet će doskora. Ovo će uredjenje biti za selo Stojdragu veoma velika blagodat, jer ovdje, premda je brdski kraj, vlada za ljetnih i zimskih suhih dneva redovito velika nestašica vode.

Na ovoj velikoj blagodati zahvaljuju stojdraški žitelji ponajprije vis. kr. zem. vladi, koja će u tu svrhu votirati 4000 K, zatim domaćem brižnom župniku Nikoli Badovincu, koji je to pitanje sam potaknuo, sastavio molbenicu na zem. vladu i svemogućće učinio, samo da se predusretne i daljnjoj oskudici s vodom i da se u tu svrhu čim prije uredi vrelo „Studenac“.

Živi vol izgorio u polju. Žitelj Stjepan Lukinec iz Ruda došao je gospodji Dragici pl. Praunspenger i molio je, da mu posudi volove, da s njima nešto zaradi, a on da će joj to odslužiti kao težak. Covjekoljubiva gospodja rado mu je želju ispunila, te mu povjerila svoja dva vola vrijedna 1000 K.

Lukinec odlučio je dovesti proždavog četvrtika kukuruzovinu sa svog polja „Jaruga“, koje leži ispod klasonice. Išao on sa volovima i kolima u polje, dolje je odvezao gnoj, a sa polja je nakanio da odveze kukuruzovinu kući. Ukoliko je bila ova suha i čista, natovarilo je na kola; a što je preostalo sagajile naslagao je je tik uz natovarena kola u koja su bili upregnuti volovi. I došao je na nesretnu misao, da ovu sagajilu kukuruzovinu upali, kako bi paljevinu mogao bolje upotrijebiti za gnoj. Taj požar upalijavanja povjerio je on svomu malomu devetogodišnjemu sinu Mirku, koji se odmah odavreo ovomu pozivu veselaći se, kako će on to „prihvatiti“. Kukuruzovnica plame od žigice i u tih čas zahvati plamen natovarena kola. Lukinec je izgubio glavu i sâm nije znao što da brani. Najviše mu je bilo do kukuruzovnice, a nije mogao ni slutiti, da ta vatra može kobno svršiti i po spreženo blago. Sluga gdje Praunspenger, Stjepan Kovačić, koji je u blizini radio, snašao se u toliko da je odmah jednog vola izarmio, a kad je pošao, da to i s drugim učini, vatra je bila doprila do vola i ovaj se liječno stao olinati i oko sebe udarati nogama i rogovima. Dok je Kovačić bio da u prave

strane prihvatiti za jaram i oslobodi vola, plamen je već okružio ubogo blašće, koje je uz užasno rikanje dovršilo ondje život. Bilo je užasno pogledati na jednu životinju, kako se živa pržila na vatri i dokrajčivala zadnje časove. Dlaka je volu potpuno izgorjela, rep se posve ispržio, a rogovi mu i papci otpaše. Uz vola potpuno su izgorjela i kola, te je gdje Praunspenger pretrpjela štetu od preko 700 K.

I ovaj čin skrivila je samo nesmotrenost Lukinecova, a slučaj, da bi živ vol izgorio u polju, jamačno spada medju najrjedje događaje u svijetu.

Skitajući cigani. U srijedu je u Samobor dovedena čitava povorka cigana. Cijela družba sastojala je od 26 članova, medju kojima dakako nije uzmanjkala množina djece, koja su se derala na kolima i svračala na sebe pozornost prolazećeg općinstva. Ove su cigane zajedno sa njihovim kolima i prtljagom doveli ovamo kotarskoj oblasti oružnici iz Obreža. Pronadjeni su u šumi „Stupnički lug“. Nijedan od njih nije imao putne isprave, a svi su se izdavali bilo kao tamburaši bilo kao popravljajući kišobrana. Jer je stranim ciganima boravljenje u kotaru zabranjeno, a osim toga se razne kradje događaju u području obreške oružničke postaje, to su oružnici proglasili cigane uapšenima. Cigani su presudjeni po kot. oblasti na jedan dan zatvora, a potom otpavljeni u zavičajnu općinu.

Izgređ kod stavnje počinio je Ferdinand Mikek-Vojnović, 21 god. star, rodom iz Male Gorice, općine Sv. Martin. Presudjen je na 48 sati zatvora. Mikek je bio totalno pijan, a kažnjen je već bio višeput radi izgređa.

Umrli u Samoboru od 16. do 23. travnja:

Gjuro Zorman, kolar, 79 god., Rambergova ulica, od kapi u moždanima.

Društvene vijesti.

Iz dobrov. vatrogasnog društva. Društvu je pristupio Mijo Noršić, kolarski pomoćnik. Drugog tjedna započnu vježbe vatrogasne čete sa spravama pošto je dovršena teorijska obuka, koja se održavala za vrijeme zimskih mjeseca u gasilani. Vježbe će se obdržavati svake druge nedjelje poslije podne iznimice i djelatnikom uveče.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

Svom p. n. gradjanstvu, koje je našeg neprežaljenog sina, brata, šogora i ujaka

Ivana Pavlovića

sproveo do vječnog počinka, grob mu vijencima okitilo ili nam izrazilo svoje saučešće, najusrdnije ovime hvalimo.

Napose pak zahvaljujemo veleuč. g. dr. Miji Juratoviću za njegovu požrtvovnu liječničku njegu, koja je sa ljubaviju pružao našem milom pokojniku.

Isto tako zahvaljujemo si zagrebačkim društvima: „Gradjevno-obrtnom“ i „Strojarskom društvu drž. željeznica“ koja su korporativno sprovedu prisustvovala, i vijence mu na odar položila, te pjevačkom društvu „Sloboda“ koje se je sa pjesmom tužaljkom oprostilo sa dragim pokojnikom.

Napokon hvala ljubaznim našim susjedima i susjedama, osobito pak obiteljima Medved i Fresl te g. Kuniću koji su nas u teškim danima tješili i dragoga pokojnika do hladna groba odnijeli. Svjema još jednom hvala, a od Boga plaća.

U Samoboru 19. ožujka 1911.

Tugujuća rodbina.

Javna zahvala.

Svemu p. n. gradjanstvu, slavnom dobrov. vatrogasnom društvu, bratovštini zaprešičkoj kao i svim rođjacima, koji su našeg dragog oca

Gjuru Zormana

sproveo do hladna groba, izričemo ovim svoju najdublju zahvalu. Napose nam je dužnost zahvaliti veleuč. gosp. dr. Juratoviću, koji je našem ocu pružao požrtvovno do posljednjeg časa svoju liječničku pomoć. — Svima još jedared najljepša hvala a od Boga plaća.

Rastužena djeca:

Janko, Antea, Julka i Paula Zorman.

Prodaje se kuća

od velikim vrtom dobrovoljno. Kuća sastoji sa 5 soba 2 pivnice i suše, u Starogradskoj ulici br. 33 Samobor. Upitati se kod Josipa Vukovića, Gornji kraj 49. Samobor.

Prodaja jabučnjaka.

Izvrstan jabučnjak od 50 i dalje prodaje se po 10 for. Upitati se kod Konstatina Vanjeka posjednika u Samoboru.

Vatroslav Ivanščak

stolar za građnju i pokućstvo Samobor, Jurjevska ulica broj 5

preporučuje si. općinstvu svoju radionicu, u kojoj izradjuje svakovrsno pokućstvo solidno i uz najumjerenije cijene isto imadem na skla dištu uvijek svake vrste

gotovih mrtvačkih lijevova iz tvrdog i mekanog drveta te tapetiranih u raznim bojama.

Preporučujući se si. općinstvu za što obilnije narudžbe bilježim s vele štovanjem

VATROSLAV IVANŠČAK, stolar.

Važno za

gostioničare i privatnike!

Prodajem vina najbolje kakvoće, crvena i bijela, počevši od 60 K po hektolitru. Vina su stalna i iz vlastitog priroda. Najmanji kvantum, koji se prodaje, jest 50 litara. Za domaće postavno u kuću.

Kupci, koji uzmu veće količine vina, uživaju znatan popust i polakšice u plaćanju. Vanjske narudžbe obavijaju se brzo i kretom vlaka.

Ivan Lovičar,

posjednik vinograda, Samobor, Gajeva br. 18

„Hrvatska Sluga“

udruga za posmrtnu pripomoć sa ograničenim jamstvom

u BJELOVARU.

Ovo je najsolidnija domaća udruga, čije razvješavanje sastoji od samih domaćih i odličnih građana bjelovarskih. Ona osigurava svakoga potpuno odveza čovjeka bez liječničke pregledbe i bez razlike spola od 18. do 83. godine života. Za osigurateljnu svotu od 2000 K plaća se minimalna godišnja članarina od 5 K, te sa smrtno slučajevu kola, a kome se osigurani nalazi, 5 K. Uplatna iznos u kola osiguranika u dobi od 18—45 godina 10 K, a od 46—65 godina 12 K. Svako kolo broji 500 članova.

Pobliže upite dajte g. Janko Kompare, povjerenik „HRVATSE SLOGE“ za kotar Samobor.

Skladište kraljenskog DREHEROVOG PIVA

A. NAGODE, Samobor, Starogradska ulica br. 45.

ima svagda na zalih piva u buretima i bocama. — **Ljekovito pivo sv. Ivana.** — Posebni specialitet piva za nervozne u staklenim bocama i bocama od kamena.

Pivo najbolje kakvoće.

20

Cijene umjerene.

Opće poznata
Osječka
MARIJINA
MAST

rabi se uspješno protiv pjega, nadaje za učišćavanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić K 1.—
1 mali lončić K —70

Salje se pouzdom i to najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Majci Božej pomoći.
Ivana Govorkovića,
OSIJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici M. KLEŠČICA.

Brašno!!!

najbolje banatsko, još uvijek uz jeftinu cijenu, kao i najfinije groždjice, rukom birane mandule, domaći mak, koji se na zahtjev samelje, svježi maslac, francusko najfinije ulje, razno sjemenje te svakovrsnu specerajsku robu preporučuje najbolje trgovina

Makso Škarek

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar

Lijepi stan,

koji sastoji od 3 soba i nuzgrednih prostora iznajmljuje se Stražnička ulica br. 5. (Vila Bedenko).

Krumpir za sjeme

i za jelo za cijenu sa K 4 40 po vaganu, nadalje sjemenje bečke repe, hrvatske i njemačke djeteline i sve ostalo sjemenje dobije se svježe uz zajamčenu klijavost u trgovini

E. Presečki, Samobor.

Fina refin. žesta

(špirit) nadalje denaturirana žesta za gorenje, dobije se uz najnižu cijenu u trgovini

Presečki.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osjeguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnosa posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je ko u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Kolike prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjet iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do konca studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te mali posmrtni prinosi koji kod
sub 1. spomenute upisane iznose 2 K.	
2.	3
3.	5
4.	8

Sjedište zadruge „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 55) Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudb. stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljne upute podjeljuje odmah ravnateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.
Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.
Brzopisni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Kupujte
za
Kašelj
promuklost, sluzavost,
katar i kašalj hripavac
KAISER-OVE
prane karamele
sa tri emetike
6900 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omet 30 i 40 ml., svečanaj 60 l.
Izbiti se kod
MIRKA KLEŠČICA
Ljekarnička u Samoboru

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Ignatz Deutsch i brat Zagreb, Nikolićeva ulica 8.

(Preko svratišta k „Janjetu“)

ASFALTNO PODUZETNIŠTVO

Izvadjia sve asfaltske radnje sa naravnim asfaltnom, pokriva krovove sa drvenim cementom, kamenom, i asfalt-ljepankom. Izvadjia vialne zidove. — Specialitet: podjenje sa hrastovim parketima ulošnim u asfalt. Preuzima za sve izvedene radnje višegodišnje jamstvo. — Glavno skladište Beočinske tvornice cementa „Union“. Drži uvijek na skladištu sve vrste građevnog materijala. Dobavlja sve tehničke potrebne sa tvornice, obrt i gospodarstvo.

Cjenici i upute dođu se rado i bes.

Gradjevnog materijala!

Cementa, vapno, trelita, te sve vrste inog željeznog okova za zgrade.

Za vinogradare

štrcaljke, sumpornjače, galice i sumpora veliki izbor kuhinjskog posuđa.

Suše i uljnate boje i laka za podove.

Za ograde žice i mreže od pocinatog drota. Urezivanje i prodaja staklenih ploča u svim veličinama, prodaje uz najniže cijene

JOSIP RUDAR u Samoboru.